ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ №2
про фітосанітарний стан посівів сільськогосподарських культур
у сільгосппідприємствах Херсонської області
станом на 09 березня 2026 року

Із приходом весни на Херсонщині стартував новий аграрний сезон. Весняна посівна – найінтенсивніший період для сільгосптоваровиробників. За короткий термін потрібно підготувати ґрунт та провести посів. Враховуючи, що в останні роки під час початку проведення весняних польових робіт спостерігається підвищений температурний режим, слід приділяти особливу увагу проведенню швидких технологічних операцій, щоб оптимально використати запаси продуктивної вологи й отримати гарні, дружні сходи ярих культур.

Головне управління Держпродспоживслужби в Херсонській області **нагадує**, що протруєння насіння ранніх ярих зернових (ячмінь, пшениця, овес) є надзвичайно важливим і відповідальним етапом підготовки, що забезпечує захист від грибкових хвороб (сажка, кореневі гнилі) та шкідників (блішки, мухи) на початковому етапі росту та розвитку рослин. Як свідчать наукові дослідження та передовий досвід, урожайність зернових культур, завдяки передпосівній обробці насіння, підвищується на 15-20%.

Багато хвороб мають здатність розповсюджуватись через насіння. Патогенний комплекс зерна включає десятки видів грибів та бактерій, серед яких значну частку займають збудники ***гельмінтоспоріозної і фузаріозної кореневих гнилей, альтернаріозу, твердої і летючої сажок, снігової плісняви, плямистостей.*** Вони впливають на кількісні та якісні показники врожаю. І лише проводячи протруювання насіння є можливість знешкодити патоген. Якщо проти кореневих гнилей, борошнистої роси, септоріозу в період вегетації можна обробити посіви зернових фунгіцидами, то боротися з твердою та летючою сажками можна лише за допомогою протруювання насіння. Протруювання можна робити як завчасно (за 2-3 тижні), так і безпосередньо перед сівбою. Завчасне протруювання особливо ефективне для захисту рослин від сажкових хвороб.

Для протруювання насіння використовуйте препарати згідно з «Державним реєстром пестицидів і агрохімікатів дозволених до використання в Україні» та чітко дотримуйтесь рекомендацій виробника щодо регламентів їх застосування. Підвищення норм витрати препаратів для протруювання насіння негативно впливає на схожість насіння, а надмірне зменшення препарату призводить до зниження стійкості посівного матеріалу та сільськогосподарських культур на захворювання грибковими хворобами.

Щоб зробити правильний вибір серед різноманіття препаратів, представлених на українському ринку слід насамперед звернути увагу на насіннєву інфекцією, та виходячи з результатів аналізу фітоекспертизи визначатись з фунгіцидним протруйником, також необхідно звертати увагу на оригінальність препарату, діючу речовину та її вміст. Найкращими є протруйники, які містять в собі два або більше компонентів, тобто діючих

речовин, тим самим захищають рослину від максимально широкого спектру хвороб. Для протруєння насіння рекомендовано застосовувати такі препарати з двома-трьома діючими речовинами. З фунгіцидних протруйників такими є: Ламардор Про 180 FS, ТН (0,5-0.6 л/т), Вінцит 050 CS, КС (1,5 - 2,0 л/т), Максим Стар 0,25 FS, ТН (1,5-2,0 л/т), Антал, ТН, (0,3-0,4 л/т), Вікінг, ТН (2,5-3,0 л/т), Вінцит 050 CS, КС (1,5-2,0 л/т), Іншур Перформ, ТН (0,5 л/т), Кінто Дуо, ТН, (2,0-2,5 л/т) та інші, та інші препарати, дозволені до використання в Україні, згідно Переліку.

Крім того, щоб не допустити ураження посівів шкідниками які пошкоджують сходи (хлібний турун, озима совка, інші ґрунтові шкідники) до фунгіцидних протруйників можна додавати такі протруйники інсектицидної дії як Гаучо 70 WS, ЗП (0,25-0,5 кг/т), Гаучо Ево 275 FS, ТН (2,0л/т), Сідопрід ТН, (0,5 л/т). В сучасних умовах особливого значення набуває передпосівна обробка насіння комбінованими інсектицидно-фунгіцидними протруйниками типу Юнта Квадро, Селес Топ, Селест Макс, Нупрід Макс, тощо. Це готова до використання суміш фунгіцидів та інсектициду, що забезпечує збалансований захист від шкідників і хвороб на початковому етапі росту рослини.

Щоб не допустити ураження посівів ранніх ярих культур сажковими та іншими небезпечними хворобами, керівникам і спеціалістам господарств необхідно подбати про забезпечення необхідної кількості протруйників і приступити до знезараження насіння.

Нагадуємо, що протруєння посівного матеріалу залишається обов'язковим, економічно та екологічно доцільним агрозаходом, який захищає насіння, проростки, сходи і молоді рослини від насіннєвої та ґрунтової інфекції на ранніх етапах органогенезу. Також протруєння насіння – єдиний спосіб захисту рослин від сажкових хвороб, оскільки в період вегетації обробка рослин не дає можливості блокувати розвиток збудників.

У більшості випадків якісне протруювання сучасними системними протруйниками захищає рослини від хвороб з часу обробки і продовжується від проростання до повного кущення культури. Але для отримання максимального ефекту недостатньо проведення тільки цього заходу, а необхідно чітке дотримання технології вирощування культури, проведення у повному обсязі всіх захисних заходів.

Важливо! Головне управління Держпродспоживслужби в Херсонській області наголошує, що під час проведення заходів з протруювання насіння слід суворо дотримуватися санітарних правил, регламентів застосування препаратів, правил і заходів з охорони праці та використовувати препарати лише відповідно до «Державного реєстру пестицидів і агрохімікатів дозволених до використання в Україні».

Також, наголошуємо, що до роботи з пестицидами допускаються лише ті особи, які пройшли навчання з питань безпечного поводження з пестицидами та мають **посвідчення** про право роботи з пестицидами.

Пам'ятаймо! Під час проведення весняно польових робіт в умовах воєнного стану, необхідно дотримуватися правил безпечного поводження умов праці.